

Finanční arbitř

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město

Tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz

www.finarbitr.cz

Evidenční číslo:

FA/4142/2014

Spisová značka (uvádějte vždy
v korespondenci):

FA/P/131/2014

Rozhodnutí

Finanční arbitř příslušný k rozhodování o uložení pokuty podle § 23 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále také „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení spisová značka FA/P/131/2014 zahájeném dne 22. 4. 2014 podle § 23 odst. 1 a odst. 2 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), který se podle § 24 zákona o finančním arbitrovi použije přiměřeně, a vedeném proti instituci Expres Elita s.r.o., IČO 24770485, se sídlem O. Peška 725, Kladno, PSČ 272 01 zastoupené JUDr. Janem Bacilkem, advokátem se sídlem T. G. Masaryka 108, Kladno, PSČ 272 01 (dále jen „Instituce“), takto:

Instituce, Expres Elita s.r.o., IČO 24770485, se sídlem O. Peška 725, Kladno, PSČ 272 01, finančnímu arbitrovi nepředložila na výzvy evid. č. FA/1708/2014 ze dne 18. 3. 2014 a evid. č. FA/2606/2014 ze dne 18. 4. 2014 požadované podklady,

tím porušila povinnost předložit finančnímu arbitrovi doklady a poskytnout vysvětlení ve smyslu § 12 odst. 6 zákona o finančním arbitrovi,

a spáchala správní delikt podle § 23 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi a je povinna zaplatit pokutu ve výši 50.000,- Kč (slovy padesát tisíc korun českých), zákona o finančním arbitrovi.

Uloženou sankci je Instituce povinna uhradit ve lhůtě do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Kanceláře finančního arbitra vedený u České národní banky, č. 19-3520001/0710, var. symbol 1312014, konst. symbol 558.

O d ů v o d n ě n í :

Finanční arbitř je státem zřízený mimosoudní orgán příslušný k rozhodování některých sporů na finančním trhu. Podle § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi je finanční arbitř za splnění dalších podmínek, pokud je jinak k rozhodnutí tohoto sporu dána pravomoc českého soudu, příslušný k rozhodování sporů mezi:

- a) poskytovatelem platebních služeb a uživatelem platebních služeb při poskytování platebních služeb,
- b) vydavatelem elektronických peněz a držitelem elektronických peněz při vydávání a zpětné výměně elektronických peněz,

- c) věřitelem nebo zprostředkovatelem a spotřebitelem při nabízení, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru,
- d) investičním fondem, investiční společností nebo zahraniční investiční společností, obchodníkem s cennými papíry nebo investičním zprostředkovatelem a spotřebitelem při kolektivním investování prostřednictvím standardního fondu nebo speciálního fondu, který shromažďuje peněžní prostředky od veřejnosti,
- e) pojišťovnou nebo pojišťovacím zprostředkovatelem a zájemcem o pojištění, pojistníkem, pojištěným, oprávněnou osobou nebo obmyšleným při nabízení, poskytování nebo zprostředkování životního pojištění,
- f) provozovatelem směnářské činnosti a zájemcem o provedení směnářského obchodu nebo osobou, se kterou byl směnářský obchod proveden.

Řízení před finančním arbitrem upravuje zákon o finančním arbitrovi. Současně zákon o finančním arbitrovi stanoví, že podle § 24 se na řízení před finančním arbitrem přiměřeně použije správní řád.

V samotném řízení před finančním arbitrem, které se zahajuje na návrh, finanční arbitr podle § 11 zákona o finančním arbitrovi vyzve po podání návrhu instituci, proti které návrh na zahájení řízení směřuje, aby se do 15 dnů k návrhu vyjádřila. V odůvodněných případech může tuto lhůtu na žádost instituce a před uplynutím lhůty o 15 dnů prodloužit, a to i opakovaně.

Podle § 12 odst. 6 je instituce, proti které návrh směřuje, povinna do 15 dnů ode dne doručení výzvy finančního arbitra podle písm. a) „na výzvu předložit arbitrovi požadované doklady a účastnit se jednání“, podle písm. b) „vyhovět žádosti arbitra o poskytnutí vysvětlení a žádosti o předložení dokumentace vztahující se k předmětu sporu“, podle písm. c) „umožnit arbitrovi nahlédnout do svých spisů a elektronických záznamů, které se týkají vedeného sporu“. V odůvodněných případech může finanční arbitr podle tohoto ustanovení rovněž „lhůtu na žádost instituce a před uplynutím lhůty o 15 dní prodloužit, a to i opakovaně“.

Podle ustanovení § 23 odst. 1 a 2 zákona o finančním arbitrovi může finanční arbitr za nesplnění povinnosti uložené instituci podle § 11 nebo § 12 odst. 6 téhož zákona podle povahy a závažnosti porušení zákona uložit instituci pokutu až do výše 1 000 000 Kč. Pokutu lze uložit i opakovaně, jestliže porušení povinnosti trvá. Řízení o uložení pokuty lze zahájit do jednoho roku ode dne nesplnění povinnosti. Řízení o uložení pokuty může být zahájeno též doručením rozhodnutí o uložení pokuty. Pokutu lze uložit nejpozději do 2 let ode dne nesplnění povinnosti.

V řízení reg. č. 525/SU/2013, zahájeném dne 24. 8. 2013 na návrh ■ (dále jen „Navrhovatel“) finanční arbitr přípisem ze dne 18. 3. 2014, evid. č. FA/1708/2014, doručeném Instituci dne 19. 3. 2014, jak vyplývá z dokladu o doručení č. 187584912, vyzval Instituci, aby se vyjádřila k návrhu na zahájení řízení podle § 11 zákona o finančním arbitrovi a podle § 12 odst. 6 zákona o finančním arbitrovi, aby v 15 denní lhůtě od obdržení výzvy:

1. předložila dodatek ke smlouvě o úvěru ze dne 11. 4. 2013, který Instituce uvádí ve svém vyjádření ze dne 17. 2. 2014, evid. č. FA/1117/2014;
2. předložila potvrzení o příjmu Navrhovatelky, z něhož vycházela při posouzení úvěruschopnosti, a dále uvedla, zda a jak při posouzení úvěruschopnosti zohlednila pravidelné výdaje domácnosti Navrhovatelky (*Instituce předložila pouze čestné prohlášení Navrhovatelky a její matky, neuvedla však, jakým způsobem si Instituce poskytnuté informace ověřila*);
3. uvedla rozpad pohledávky za Navrhovatelkou, na níž byl započten výtěžek z dražby (*konkrétně uvedla částku započtenou na výši jistiny úvěru, úroků z úvěru, případných sankcí a dalších poplatků, které Instituce Navrhovatelce účtovala*);

4. označila konkrétní smluvní ujednání, které obsahuje:
 - a) veškeré předpoklady použité pro výpočet roční procentní sazby nákladů,
 - b) výši, počet a četnost plateb, které má Navrhovatelka provést za účelem splacení úvěru,
 - c) informaci o právu Navrhovatelky obdržet kdykoliv bezplatně výpis z účtu v podobě tabulky umožnění,
 - d) informaci o právu Navrhovatelky odstoupit od smlouvy o úvěru (*tj. i včetně povinnosti Navrhovatelky v případě odstoupení od smlouvy uhradit Instituci úrok ve výši, na kterou by Instituci vznikl nárok, pokud by k odstoupení od smlouvy nedošlo, a to za období ode dne, kdy byl úvěr čerpán do dne, kdy je jistina splacena*);
5. konkrétně specifikovala obsah poskytnutého poradenství, právního servisu, dalších a jiných služeb, částky za vyřízení úvěru (honorář pro věřitele), jakož i úrok z úvěru hrazený třetí osobě a daň příjmu, které jsou součástí poplatku za zpracování úvěru a předložila důkazy k prokázání, že tyto náklady skutečně vynaložila (mj. i smlouvu o úvěru uzavřenou se třetí osobou).

Lhůta pro splnění povinnosti předložit finančního arbitrovi podklady uplynula dne 3. 4. 2014. Instituce svoji povinnost nesplnila, resp. vůbec na doručenou výzvu nereagovala ani nepožádala finančního arbitra o prodloužení lhůty ve smyslu § 12 odst. 6 zákona o finančním arbitrovi. Finanční arbitr ve výzvě k vyjádření a předložení podkladů Instituci výslovně poučil, že za nesplnění povinnosti uložené podle § 12 odst. 6 zákona o finančním arbitrovi může finanční arbitr podle § 23 odst. 1 téhož zákona uložit pokutu.

Finanční arbitr nezjistil žádné důvody, které by Instituci bránily ve splnění povinnosti, a proto proti Instituci zahájil řízení o uložení pokuty za nesplnění povinnosti, o čemž informoval Instituci přípisem ze dne 18. 4. 2014, evid. č. FA/2606/2014 (dále jen „Oznámení o zahájení řízení“). Oznámení o zahájení řízení bylo Instituci doručeno dne 22. 4. 2014 prostřednictvím datové schránky. Dnem doručení Oznámení o zahájení řízení bylo řízení proti Instituci zahájeno.

V Oznámení o zahájení řízení finanční arbitr opakovaně vyzval Instituci, aby ve lhůtě 5 dnů ode dne zahájení řízení dodatečně splnila povinnosti vyplývající z § 12 odst. 6 zákona o finančním arbitrovi na základě doručené výzvy finančního arbitra k předložení podkladů a současně Instituci informoval o právu navrhopvat důkazy a vyjádřit se k zahájení řízení o uložení pokuty ve lhůtě 10 dnů od doručení Oznámení o zahájení řízení. Lhůta pro dodatečné splnění povinnosti předložit vyjádření k návrhu na zahájení řízení a další podklady marně uplynula dne 2. 5. 2014.

Instituce nesplnila svoji povinnost vyplývající z § 12 odst. 6 zákona o finančním arbitrovi ani na základě opakované výzvy v Oznámení o zahájení řízení, když se současně ve stanovené lhůtě ani nevyjádřila k řízení o uložení pokuty podle § 23 zákona o finančním arbitrovi ani nenavrhla žádné důkazy.

Při stanovení výše pokuty vzal finanční arbitr v potaz význam chráněného zájmu, který byl správním deliktem dotčen, způsob spáchání správního deliktu, jeho následků a okolností, za nichž byl spáchán. Pokud jde o chráněný zájem, kterým je řádný průběh řízení před finančním arbitrem vedeným pod spisovou značkou 525/SU/2013, jakož i Navrhovatelem vznesený nárok týkající se částky v řádu miliónu korun, tak finanční arbitr konstatuje, že nečinností Instituce s přihlédnutím k poměrům Navrhovatele a okolnostem daného případu byl porušen zvlášť významný zájem Navrhovatele se značným dopadem do jeho do majetkových poměrů.

Co do způsobu jeho spáchání, finanční arbitr konstatuje, že Instituce se dopustila správního deliktu tím, že v rozporu se zákonem nekonala, resp. porušila svoji povinnost vyplývající z § 12 odst. 6

zákona o finančním arbitrovi, když nereagovala ani na opakovanou výzvu finančního arbitra. Ačkoliv tedy Instituce o svých povinnostech věděla, neučinila ve vztahu k finančnímu arbitrovi žádný úkon, což musí být vzato při ukládání pokuty k její tíži.

Následkem spáchaného správního deliktu je pak značně ztížená možnost finančního arbitra zjistit skutkový stav tak, aby mohl ve věci spravedlivě rozhodnout, resp. vznik průtahů, které ztěžují postavení Navrhovatele jako spotřebitele domáhajícího se podaným návrhem ve věci sp. zn. 525/SU/2013 ochrany svých práv. Tento následek rovněž přičítá finanční arbitr k tíži Instituce, a to významnou měrou.

V neprospěch Instituce finanční arbitr při ukládání pokuty zohlednil i skutečnost, že se nejedná o první porušení této povinnosti, neboť Instituce i na předcházející výzvy finančního arbitra ze dne 8. 10. 2013, evid. č. 8304/2014, a ze dne 5. 11. 2013, evid. č. 9169/2013, reagovala po uplynutí lhůty v nich stanovené. V této souvislosti však finanční arbitr zároveň ve prospěch Instituce přihlédl k tomu, že doposud u něho nebyla za obdobný správní delikt pravomocně sankcionována.

Finanční arbitr v neposlední řadě přihlédl i k majetkovým poměrům Instituce, aby se vyvaroval uložení takové pokuty, která by měla pro Instituci likvidační charakter (srovnání viz rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, sp. zn. 1 As 9/2008). Finanční arbitr nezjistil, že by se Instituce nacházela ve stavu platební neschopnosti nebo že by nevykonávala činnost. To, že Instituce nesplnila povinnost podle § 40 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zveřejnit účetní závěrku ve sbírce listin obchodního rejstříku, ze které by finanční arbitr mohl zjistit údaje o majetkových poměrech Instituce, nemůže být překážkou pro uložení sankce.

Pokud jde o výši uložené pokuty, finanční arbitr uložil pokutu při dolní hranici zákonného rozpětí.

V souladu s § 2 odst. 4 správní řádu finanční arbitr současně dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné pochyby.

S ohledem na výše uvedené finanční arbitr rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í o o d v o l á n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 23 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námítky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námítky se lze vzdát. Včas podané námítky mají odkladný účinek.

V Praze dne 5. 6. 2014

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr